VÅRNUMMER • ÅRGÅNG 74 • NR 1
Berga i APRIL 2014

Borg-Skum

Kamratföreningen Vapenbrödernas tidskrift

VAPENBRÖDERNA ÄR AMFIBIEREGEMENTETS KAMRATFÖRENING

Foto: HJS

Sandhamn i sommarskrud (2013)

BORG-SKUM

Nytt År – nya friska tag! Vapenbröder, av olika anledningar får Ni detta nummer något senare än brukligt. Detta styrs av årsmötesdagen. Normalt har vi avhållit årsmötet i april men nu finns det styrdata som tvingat oss att förlägga mötet till den 10. maj. Anteckna, planera in. Vi ska denna gång välja ny ordförande så det är viktigt att många medlemmar deltar. Vi ska ävenså presentera och sälja nya *"pins"*. Enär dom tidigare nålarna har tagit slut, har nya s k pins tagits fram. En nyhet för oss är vårt deltagande i veteranfrågorna. SMKR hade ett riksmöte i ärendet och Vapenbrödernas representant *Staffan Vestin* förde vår talan med stor emfas. Vill du veta mer om detta, kan du läsa på vår hemsida. Hela Veteranfrågan finns presenterad på SMKR hemsida.

Den 29.e maj blir återigen Veterandagsfirande till vilket alla är välkomna. Annons om tid o plats kommer att finnas i dagspressen.

Obs ! På förra årets årsmöte beslutades en höjning av årsavgiften till 250:- och en administrativ avgift för ständiga medlemmar om 50:-.

Till årsmötet har inkommit förslag om namnbyte av Borg-Skum. Har du avvikande mening därom, kom på mötet!

Så här är dom nya pinsen. Samma storlek som dom tidigare.

Priset är 30:-/st

Slutligen ett hjärtligt tack dom frivilliga bidrag som inkommit.

Red.

Foto: HJS

GLÖM INTE! TA CHANSEN OCH BETALA ÅRSAVGIFTEN

REDAKTION

Redaktör:
Hans-Jochen Seifert
tillika ansvarig utgivare
Tfn 08 541 316 56
Mobil 0708 541 385
lenjoc@telia.com

Redaktionskommité:
Ingemar Wemmenhög
Tfn 08-541 360 12

Redaktionens adress och tfn:
Borg-Skum
1. Amfibieregementet
130 61 Hårsfjärden
Tel 010 823 30 00

Utgivning:
Fyra nummer per år

Layout:
ANV Grafiska AB
Mobil 070 781 86 04
gunilla@anv.se

Tryckeri:
VITT grafiska AB

VAPENBRÖDERNA

Amf 1, 130 61 Hårsfjärden
www.vapenbroderna.se

Årsavgift:
250 kr

Plusgiro:
9 33 80-4

Bankgiro:
473-0537

Skattmästarens adress och tfn:
Marie Wall
Norrhamnsgränd 3 · 18532 Vaxholm
Tel: 08-519 549 96
marie.wall@maritima.se

Adressändring meddelas skattmästaren

VAPENBRÖDERNAS STYRELSE

Ordförande:
Överste Ola Truedsson

1. vice ordförande:
Magnus de Jong

2. vice ordförande/tillika klubbmästare:
Staffan Vestin

Veteran- och anhörigsamordnare:
Staffan Vestin

Övriga styrelseledamöter:
Hans-Jochen Seifert,
Marie Wall, Christina Grahn
Per Brännhammar, Per Brissman,
Lars Inge Pettersson, Lars Sjölander,
Tommy Aasa, Pierre Brandt

Suppleanter:
Claes-Arne Sunnman,
Max Svantesson

Revisorer:
Håkan Söderlindh,
Michael Moberg

Revisorssuppleant:
Christer Sandström

Vapenbrödernas Valberedning:
Håkan Melin (sammankallande)
Carl von Gerber, Göran Mattson

Kontaktman för föreningsmedlemmarna
Om Du har frågor eller förslag rörande föreningens verksamhet m m.

Skriv eller ring till:
Per Brännhammar
V Bangatan 53 A, 195 40 Märsta
Tfn 08 591 138 88

Foto: HJS

ORDFÖRANDE har ordet

NY UTSIKT IGEN,

denna gången över Lidingövägen, för efter många helt fantastiska år som chef för Amfibieregementet har jag nu fått byta utsikt. Från att hela tiden ha kunnat se havet, korvetter, minröjare, stridsbåtar, soldater och sjömän består nu utsikten av skridskoåkare på Östermalms IP, bilar, bussar, lastbilar och en och annan häst som tillhör den beridna högvakten. I klartext betyder det att jag axlat befattningen som marintaktisk chef och ska nu tillsammans med den marintaktiska staben leda all nationell och internationell insatsverksamhet på den maritima arenan. En uppgift som jag verkligen ser fram emot och som är enormt inspirerande.

Så om jag nu fått sämre utsikt så har jag samtidigt fått betydligt bättre insikt eller inblick i de mer övergripande processerna som bl.a. påverkar både verksamheten och utvecklingen vid Amfibieregementet.

På regementet är nu verksamheten i full gång. *Överste Peder Olsson* tog befälet över Amf 1 vid en fin och högtidlig ceremoni den 27 januari. Musikkår, fanor (inte minst Vapenbrödernas fana), marina chefer, hedersgäster och regementets personal gjorde detta till en mycket minnesvärd dag.

Man har också genomfört vinterutbildning både i norra Sverige och i Stockholms skärgård. Förberedelser för årets större övningar pågår ihop med den normala förbandstutbildningen. Ett kompani ur amfibiebataljonen står i beredskap som Försvarsmaktens operativa reserv sedan den första januari. En uppgift de har under hela 2014.

Jag skrev i förra numret av Borgskum att jag hoppades att vi inte skulle få en alltför snörik vinter, och jag fick rätt för en gångs skull. Jag tar nu det för intäkt att förutspå en riktigt varm och skön vår till alla och hoppas ni får stor behållning av nya numret av Borgskum. ■

Amfibiehälsningar
Ola Truedsson | *Ordförande*

Kongo
en erfarenhet av **psykiska** stridsreaktioner

Granatgeväret var vårt bästa understödsvapen.

När jag planerade denna utgåva var det meningen att ägna hela numret åt de av våra som tjänstgjort i strid med Förenta Nationernas som uppdragsgivare. Avsikten var att börja med Kongo och avsluta med FS25. Tyvärr blev det inte verklighet då inlagan från FS25 ännu inte kommit mig tillhanda. Jag avser dock att återkomma med det i nästa nummer.

Red.

INLEDNING

Året var 1961. Slutövningen genomfördes i Härnösandsområdet. Ett år som värnpliktig vid KA1 på kustjägarna höll på att ta slut. Övningen fick avbrytas tillfälligt för en minnesgudstjänst i Härnösands domkyrka. FN-chefen *Dag Hammarsköld* hade omkommit i en flygolycka (?). Tidningarna hade den som huvudrubriker, liksom rapporter om det allvarliga läget i Kongo, där Katanga provinsen ville bryta sig ur och bli självständigt vilket inte godtogs av Kongos regering och nu lett till stridigheter, där FN sökte medla, men kom att ses som fiender ur katangesiskt perspektiv. Läget var spänt mellan FN och Moise Tshombes regim. Under dessa dagar i oktober fick jag veta att min ansökan till XIV:e FN-bat var tillstyrkt.

Försvar vid postering.

Utbildnig och avfärd

Vid I10 i Strängnäs skulle vi förberedas och övas i några veckor inför insatsen. Kravallexercis stod dagligen på programmet, men kom att bytas mot anfall i kompani och bataljon. Utbildningstiden förlängdes med tre veckor och först i början på december flög vi ner med C 133 flygplan ur MATS (Military Air Transport Service) från USA. Mellanlandning på Wheelus air base i Tripoli, Libyen. Övernattning och via Kano i Nigeria kom vi på förmiddagen fram till Leopoldville, där vi bytte flygplan. Nu erbjöds vi gamla hederliga DC 3:or för tvärsflygningen över den Afrikanska kontinenten till Elisabethville. Inför landningen laddade vi våra kpistar. Vi visste att strider pågick, men det var svårt att bilda sig en uppfattning, omfattning och hur utspritt det var rent geografiskt.

Vi lastade ur och kommenderades upp på ett antal lastbilsflak varefter färden den sista biten till den svenska campen i E-ville började. Plötsligt stannade kolonnen på vägen på kanten av en *”grop”* på c:a 15 km i diameter. Längst ned, i mitten, steg det upp en bred svart rökpelare Automateld och brisader från granatkastare hördes. *”Aha, där var kriget!”* vi fortsatte ned i grytan som planade ut, ängsligt spanande över flakkanten, beredda på vad som helst. Inget hände. Vi svängde in i campen, urlastade och mottogs av befäl ur staben. Det började med att ambulansen fick köra iväg en soldat som fick en rikoschett i ändalykten.

Samma kväll åkte vår pluton på att avlösa en postering vid gränsen till campen. Där stod jag så plötsligt som enkelpost i ett fullständigt Afrikamörker och tittade på spårljusen som for förbi, undrandes vad f-n jag gett mig in på. Den lucia afton glömmer jag aldrig.

Anfalllet mot camp Massart

Tre dagar senare skulle FN genomföra ett stort anfallsföretag med flera bataljoner. Företrädesvis, förutom vår, den indiska och irländska. Natten mellan den 15-16 december gav vi oss av. Det blev inte som tänkt redan från början, Vi skulle passera granatkastarplutonens »

Kongo
en erfarenhet av psykiska stridsreaktioner

Första bilden vid grisfarmen.

Ksp/42 i ställning i Camp Massart

ställningar, vilket skedde, för att därefter ta oss fram i terrängen till en bäck, som enligt spaningsunderlaget var enkel att hoppa över. Det var molnigt och vi hade hjälp av belysningen från E-ville som gjorde molnen rosa. Så tilltog regnet. Den som upplevt regn i Afrika vet vad jag talar om. Sedan behagade en ovänlig fiende släcka hela E-ville så det blev kolsvart. Vi fick hålla i varandras ryggväskor där vi tog oss fram på ett led. Så nådde vi bäcken, som genom regnet mer liknade en bred forsande å, med hala leriga kanter. Innan vi hade börjat vada, började spårljusen passera över våra huvuden.

Två av tre plutoner kom över sedan var strömmen för stark. Nu hände mig något nytt och märkligt. Jag låg på den leriga marken, dold av elefantgräs, medan regnet piskade mig i ryggen. Gryningen var i antågande. Den fientliga elden mot oss var betydande. Ni som stått i en markörgrav och hört ljudet av skotten som snärtar in i tavlorna vet vad jag talar om. Bara det, att inget skydd nu var för handen och med betydligt högre eld intensitet. Plötsligt blir jag övertygad om att jag är ensam och att all eld försöker finna mitt gömställe. Tunnelseende…. rädslan kryper som myror i kroppen. Så hör jag rop genom gräset. *”3:e ksp omgången fram!”* Den är jag chef över. Med nästintill oöverstiglig ansträngning reser jag mig upp och då inträffar något ännu märkligare. Jag får en överblick och genast sprider sig en lättnad genom mitt psyke, nästan som en eufori. Fram med Ksp/42 till en plats vid en termitstack. Den tas över av stf plutonchefen när jag med min omgång blir beordrad att ansluta till plutonen för att delta i ett anfall mot en skogsdunge c:a 200 m bort. Elefantgräset ger skyl, men

« 3:e ksp omgången fram! »

Författaren på välbehövlig leaveresa.

inte mer. *”Framåt!”* Nu kopplar hjärna ur. En varm sol bränner i magtrakten. Hukande följer jag gruppchefens tecken i kulregnet. Skyttesvärm framåt! *”Språng!”* säger nästa tecken och jag börjar springa. Tittar till vänster. Ingen gruppchef! Ner på marken, rop på sjukvårdare. Jag kryper bakåt. Där i regnet på rygg ligger en av mina kamrater med flackande ögonvitor och regnblandat blod som sköljer över ansiktet. Jag ser inte ens vem det är. Anfallet avbryts. Vi drar oss tillbaka till ån, bärandes den skottskadade, som senare dör på fältsjukhuset. Jag sitter vid hans bår vid åkanten. Pratar för mig själv och känner mig ynklig. Men det bryr sig kriget inte om. Sjukvårdare bär iväg den skadade. Vår grupp häckar bakom en termitstack. Vi är eftertrupp för de två plutoner som tog sig över ån.

Så hör vi en senkommen musik. Våra granatkastare kan äntligen verka då regnet upphört. Den första granaten hamnar oväntat bakom oss på andra sidan ån! De tre andra granaterna i terrängen framför vår termitstack. Som vilda gazeller skenar vi iväg i den riktning som plutonen försvann och kommer till en svinfarm. Här upplever jag min sista psykiska stridsreaktion. Jag sitter på en stol i mangårdsbyggnaden. I säkerhet. Mina ben skakar och jag undrar lugnt *”Varför?”* så börjar jag må illa och störtar iväg till ett handfat och spyr. När jag lyfter blicken ser jag en bild i spegeln av mig själv. En gråblek ynklig varelse som vill bort därifrån. Värdinnan – i farmors ålder – med grått hår kommer fram till mig med en kopp rykande te. Jag dricker långsamt i små klunkar och känner hur kontrollen över mig själv byggs upp inifrån. Sedan tar jag fram kameran och leker krigsfotograf. Bilderna är tagna från det ögonblicket och framåt. Det finns mycket mer att berätta om, för krigandet tog inte slut här, men det var dess avgjort intensivaste skede. ■

Ingemar Wemmenhög

Öv Peder Ohlsson fram del av sin trupp.

Regementschefs-byte på AMF 1

Den 27 januari var det officiellt chefsbyte. Överste, numera General Ola Truedsson hade redan under den tidiga hösten tagit över en befattning i Högkvarteret och Överstelöjtnant Jens Ribestrand fick vara tillförordnad chef till Överste Peder Ohlssons ankomst.

Öv Peder Ohlsson tal till förbandet.

Övlt Jens Ribestrand

Förbandet uppställd i exercishallen med Musikkår i täten tog emot den nye chefen. Jens som med heder dragit *"lasset"* lämnade över chefskapet. Det hölls både Generals- o Överstetal, regementets fana lämnades över. Musikkåren framförde bl a vår vackra regementsmarsch på ett bra vis.

Platsbrist medger inte mera text utan vi återkommer till detta i nästa nummer. ■

Red.

Foto: HJS

Ny medlem !

Vi hälsar dig välkommen i kamratkretsen

Gunborg Belfrage, Stockholm

Avlidna medlemmar!

Vi tackar för deras trohet och behåller dem i vårt minne

Åke Eriksson, Moholm

Birgit Folke, Stockholm

Henry Holmgren, Bromma

Vapenbrödernas **HÖSTMÖTE**
den 21 nov 2013

30 PERSONER HADE HÖRSAMMAT kallelsen och per buss och bil rullade genom höstmörkret in på Berga. Efter en kort förbrödring vidtog mötesförhandling som sedvanligt hölls kort och kärnfullt.

Silltallrik med liten klar, ärtsoppa, pannkaka med sylt och visp samt givetvis gyllene dryck i spetsglas avåts ledsagad av allsång i olika stämmor och volymer – helt enligt traditionen. Sången leddes, även denna gång, framgångsrikt av *Staffan*. Återigen hade han lyckats knåpa ihop ett trevligt sånghäfte – Tack för det.

Med ovanstående spreds det värme i hjärta och själ och stämningen var god. Naturligtvis for det runt en del skrönor kring borden precis som det alltid gör när Vapenbröder återger sina upplevelser fån yrkestiden i Vapnet. Det är synd att inte fler har möjlighet att delta på dessa möten. Maten intagen, serverades kaffe med traditionell avec i salongen. Vi hade denna gång rikligt med priser i det traditionella lotteriet. Priser som skänkts av *Staffan* o undertecknad. Två lottringar senare var denna del över och några kunde glädja sig åt sina vinster. Dock är det som alltid en majoritet som drar nitlotter men det var inte några sura miner för det.

Alltför snart kom dock bud att bussen skulle bordas för hemfärd.

Jag tog en hel del bilder men kan tyvärr bara få plats med några då sidantalet inte medger annat. Synd.

På återseende!

Red.

Foto: HJS

POSTTIDNING Borg-Skum AMF 1
130 61 Hårsfjärden

KALLELSE *till*

ÅRSMÖTE

Vapenbrödernas årsmöte avhålls den 10 maj 2014 på Amf1, Berga

Vapenbrödernas årsmöte avhålls den 10 maj 2014 på Amf1, Berga.

Buss avgår från färjeläget i Vaxholm kl 0930. Kör via Roslags-Näsby, Danderyds sjh och Klarabergsviadukten Sthlm. Vid behov stannar den vid ordinarie hållplatser i Vaxholm.

Ange vid anmälan om du vill åka med bussen och var du vill kliva på.

Program:

- Ankomst Berga ca kl 10.45
- Lunch i Yggdrasil (Militärrestaurangen)
- Årsmötesförhandlingar
- Efter årsmötet program enl CAmf 1
- Hemtransport ca kl 14.00

Anmälan göres senast den 1. Maj med fullständigt namn o personnummer till *Staffan Vestin*, telefon 08-768 28 07 alt mobil 070 725 29 21 eller mail: staffan.vestin@home.se

OBS: Val av ny ordf, behandl av förslag om namnbyte på B-S m m
Således viktigt att Du deltar!

Vi önskar Er hjärtligt välkomna!
Styrelsen